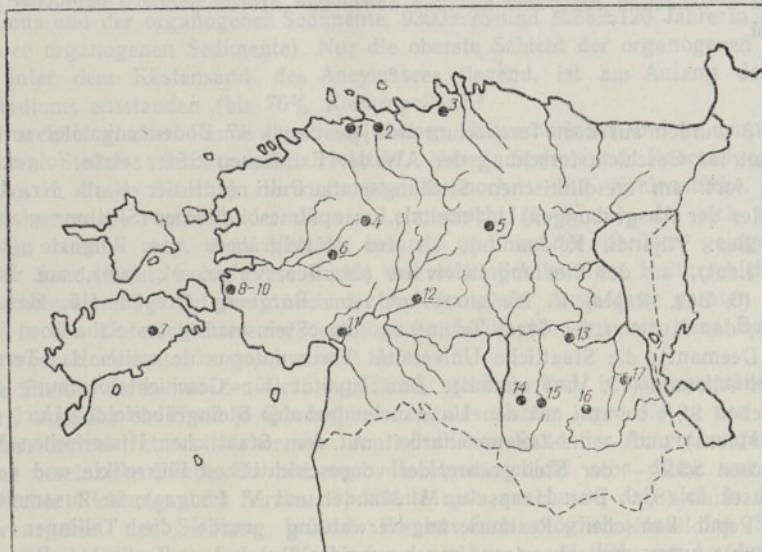

1973. AASTA ARHEOLOOGILISTE VÄLITÖÖDE TULEMUSED

ИТОГИ АРХЕОЛОГИЧЕСКИХ ПОЛЕВЫХ РАБОТ 1973 ГОДА

RESULTATE DER ARCHÄOLOGISCHEN FELDARBEITEN IM JAHRE 1973

1973. aastal uuriti Nõukogude Eesti territooriumil 17 muistist. ENSV TA Ajaloo Instituut jätkas kaevamisi Pulli mesoliitilisel asulakohal (kaardil nr. 11, Pärnu raj., kaevamiste juhataja L. Jaanits), Lepakose hilismesoliitilisel asulakohal (12, Viljandi raj., K. Jaanits), Põlgaste kääbastel (16, Põlva raj., S. Laul), Kivivare asulakohal (14, Valga raj., M. Aun), Konuvere linnamäl (6, Rapla raj., E. Tönnisson) ja Otepää linnamäl (15, Valga raj., O. Saadre), Tallinna Linnamuuseum Saha-Loo kivikalmel

Arheoloogilised ekspeditsioonid 1973. aastal. — Археологические экспедиции 1973 года. — Archäologische Expeditionen in 1973.

(2, Harju raj., K. Deemant), Tartu Riiklik Ulikool Tartu vanalinna territooriumil (13, V. Trummal). Uutena uuris ENSV TA Ajaloo Instituut Uuri vanema rauaaja kivikalmet (3, Harju raj., T. Moora), koostöös Eesti NSV Riikliku Ajaloomuuseumiga uuriti Kaseküla kivikalmeid I aastatuhande lõpust e.m.a. ning vanu põlde ja asulat m.a. I aastatuhande teisest poolest ja II aastatuhandest (8, 9, Haapsalu raj., M. Mandel ja V. Lõugas) ning koostöös Vabariikliku Restaureerimisvalitsusega Tallinna vanalinna (1, J. Tamm). Proovikaevamisi tehti Keava linnamäe ümbruses (4, Rapla raj., E. Tönnisson) ja Valjala kiriku juures (7, Kingissepa raj., J. Selirand), päästekaevamised toimusid Massu linnusel (10, Haapsalu raj., V. Lõugas), Arniko kääbastel (17, Põlva raj., M. Aun) ja Preedi keskaegsel külakalmistul (5, Paide raj., K. Jaanits). Alljärgnevas on avaldatud lühilevaated olulisemaid tulemusi andnud üheksa ekspeditsiooni kaevamistest.

*

В 1973 году на территории Советской Эстонии изучалось 17 археологических памятников. Институт истории АН Эстонской ССР продолжал раскопки мезолитической стоянки Пулли (на карте № 11, Пярнуский р-н, руководитель раскопок Л. Яанитс), позднемезолитической стоянки Лепакозе (12, Вильяндиский р-н, К. Яанитс), курганов Пылгасте (16, Пыльваский р-н, С. Лаул), селища Кививаре (14, Валгаский р-н, М. Аун), городища Конувере (6, Раплаский р-н, Э. Тыниссон) и городища Оtepää (15, Валгаский р-н, О. Саадре); Таллинский городской музей — каменного могильника Саха-Лоо (2, Харьюский р-н, К. Деемант), Тартуский государственный университет — территории старого города Тарту (13, В. Труммал). Новыми объектами изучения стали для Института истории АН Эстонской ССР каменный могильник Уури (3, Харьюский р-н, Т. Мора), совместно с Государственным историческим музеем — каменные могильники, древние поля и селище Казекюла (8, 9, Хаапсалуский р-н, М. Мандель и В. Лыугас) и совместно с Республиканским реставрационным управлением — старый город в Таллине (1, Я. Тамм). Разведочные раскопки проводились у городища Кеава (4, Раплаский р-н, Э. Тыниссон) и у церкви Вальяля (7, Кингисеппский р-н, Ю. Селиранд), тогда как работы на городище Massy (10, Хаапсалуский р-н, В. Лыугас), на курганах Арнико (17, Пыльваский р-н, М. Аун) и на средневековом деревенском могильнике Прееди (5, Пайдеский р-н, К. Яанитс) были спасательного характера. Настоящая публикация содержит краткие обозрения итогов работ 9 наиболее важных экспедиций.

*

In 1973 wurden auf dem Territorium Sowjetestlands 17 Bodendenkmäler untersucht. Das Institut für Geschichtsforschung der AW der Estnischen SSR setzte folgende Ausgrabungen fort: am mesolithischen Siedlungsplatz Pulli (auf der Karte Nr. 11, Bez. Pärnu, Leiter der Ausgrabungen L. Jaanits), am spätmesolithischen Siedlungsplatz Lepakose (12, Bez. Viljandi, K. Jaanits), an den Hügelgräbern von Põlgaste (16, Bez. Põlva, S. Laul), an der Siedlung Kivivare (14, Bez. Valga, M. Aun), am Burgberg Konuvere (6, Bez. Rapla, E. Tönnisson) und am Burgberg Otepää (15, Bez. Valga, O. Saadre); das Museum der Stadt Tallinn an der Steinsetzung in Saha-Loo (2, Bez. Harju, K. Deemant); die Staatliche Universität Tartu untersuchte weiter das Territorium der Tartuer Altstadt (13, V. Trummal). Das Institut für Geschichtsforschung der AW der Estnischen SSR begann mit den Untersuchungen des Steingräberfeldes Uri (3, Bez. Harju, T. Mora) und — in Zusammenarbeit mit dem Staatlichen Historischen Museum der Estnischen SSR — der Steingräber, der vorgeschichtlichen Flurrelikte und der Siedlung in Kaseküla (8, 9, Bez. Haapsalu, M. Mandel und V. Löugas); in Zusammenarbeit mit der Republikanischen Restaurierungsverwaltung wurde die Tallinner Altstadt (1, J. Tamm) untersucht. In der Umgebung des Burgbergs Keava (4, Bez. Rapla, E. Tönnisson) und an der Kirche zu Valjala (7, Bez. Kingissepa, J. Selirand) wurden Probegrabungen vorgenommen, am Burgberg Massu (10, Bez. Haapsalu, V. Löugas), an den Hügelgräbern von Arniko (17, Bez. Põlva, M. Aun) und am mittelalterlichen Dorffriedhof in Preedi (5, Bez. Paide, K. Jaanits) Rettungsgrabungen durchgeführt. Die hier dargebrachte Publikation enthält Vorberichte über die 9 wichtigeren Expeditionen.

J. SELIRAND

L. JAANITS, K. JAANITS

FRÜHMESOLITHISCHE SIEDLUNG IN PULLI

Der Siedlungsplatz von Pulli befindet sich im südwestlichen Teil Estlands in der Nähe von Sindi am rechten Ufer des Flusses Pärnu etwa 15 km von der Mündung stromaufwärts (Abb. 1.). Hier wurde 1967 in der Wand einer Sandgrube eine